

Spotkanie konsultacyjne aPZRP – Nysa 06. 05. 2021 r. – pytania i odpowiedzi

Uwaga ! Poniższe pytania i odpowiedzi są nadal procedowane w procesie konsultacji społecznych i nie powinny być traktowane jako ostateczny sposób rozpatrzenia uwag i wniosków w ramach konsultacji społecznych. Poniżej opublikowane zostały wersje odpowiedzi, które zostały udzielone podczas spotkań konsultacyjnych.

Pełne wersje odpowiedzi zostaną opublikowane po zakończeniu konsultacji społecznych i opracowaniu projektu aPZRP uwzględniającego sposób rozpatrzenia uwag. Ostateczny sposób rozpatrzenia uwag i wniosków, które wpłynęły podczas całego procesu konsultacji społecznych aPZRP, będzie opublikowane w formie tabeli na stronie projektu stoppowodzi.pl oraz na stronie Ministerstwa Infrastruktury.

Jakie zamierzenia zaplanowano dla Zbiornika Kamieniec w rejonie byłej wsi Pilce w Gminie Kamieniec Żąbkowski? Proszę o informację dot. Zbiornika Kamieniec Żąbkowski, czy będzie to sam zbiornik czy też projektowana jest również elektrownia wodna? Jaki jest planowany termin wykonania dokumentacji projektowej oraz ewentualnego rozpoczęcia robót budowlanych dot. Zbiornika Kamieniec Żąbkowski?

Plany zarządzania ryzykiem powodziowym dotyczą możliwości minimalizacji ryzyka powodziowego, dlatego na potrzeby aktualizacji PZRP przeanalizowano efekt hydrauliczny budowy ww. zbiornika jako obiektu przeciwpowodziowego. Biorąc pod uwagę fakt, że Zbiornik Kamieniec Żąbkowski mógłby być zbiornikiem wielozadaniowym, na etapie wykonywania studium oraz dokumentacji projektowej należy uwzględnić i przeanalizować szczegółowo warianty budowy takiego obiektu. Należy sprawdzić i zweryfikować efektywność oraz parametry potencjalnej elektrowni wodnej, która mogłaby być sytuowana na przedmiotowym terenie. II cykl planistyczny obejmuje lata 2022-2028.

Jakie zamierzenia zaplanowano dla Zbiornika Pawłowice w Gminie Żąbkowice Śląskie?

Dla zbiornika Pawłowice, podobnie jak dla zbiornika Kamieniec Żąbkowski, zaplanowanym działaniem jest przygotowanie dokumentacji projektowej z wyborem wariantu ostatecznej funkcji zbiornika.

Czy w przyszłym planowaniu zbiorników przeciwpowodziowych na Ziemi Kłodzkiej, które dziś zapowiedział Pan Dyrektor Mariusz Przybylski, będą uczestniczyć – już na etapie studiów i analiz – niezależni naukowcy i eksperci (rzecznicy chronienia krajobrazu, dziedzictwa i przyrody), czy tylko pracownicy konsorcjum realizujący zlecenie Wód Polskich?

Nie zapowiedziano budowy zbiorników przeciwpowodziowych na Ziemi Kłodzkiej. Założono jedynie tezę, że być może po ukończeniu budowy czterech realizowanych już zbiorników, mieszkańcy, którzy podjęli protesty, będą mogli się przekonać, jakie korzyści płyną z funkcjonowania urządzeń oraz możliwości wkomponowania zbiorników w naturalne środowisko. Założona teza, nie jest jednoznaczna z decyzją o budowie. W nowej perspektywie planistycznej nastąpi dalsza analiza potrzeb i przedstawienie propozycji działań związanych z kompleksowym zabezpieczeniem Ziemi Kłodzkiej przed powodzią, z uwzględnieniem oddziaływania wybudowanych zbiorników oraz zadań związanych z ochroną bierną. Nowa perspektywa i proponowane rozwiązania dedykowane Ziemi Kłodzkiej będą konsultowane z mieszkańcami. Obecnie kontynuowane są jedynie rozpoczęte inwestycje.

Natomiast, jeśli przystępuje się do budowy zbiornika przeciwpowodziowego, czy urządzenia wodnego obowiązkiem inwestora jest uzyskanie pozytywnej decyzji środowiskowej dla przedsięwzięcia. Podczas planowania wykonania inwestycji należy spełnić szereg konkretnych wymagań, które wiążą się z przygotowaniem specjalistycznych ekspertyz. Jednym z licznych wymagań jest np. przestrzeganie podczas realizacji inwestycji okresów ochronnych gatunków chronionych, występujących na danym obszarze. Po spełnieniu niezbędnych wymogów, dyrektor właściwego terenowo RDOŚ rozpatruje wniosek i na tej podstawie wydaje pozytywną lub negatywną decyzję środowiskową. W wyniku uzyskania pozytywnej opinii PGW Wody Polskie, jako inwestor, mogą otrzymać pozwolenie na budowę, uprawniające do rozpoczęcia zadania związanego z ochroną przeciwpowodziową.

Powyższe działania przeprowadzane są przy pomocy niezależnych ekspertów zatrudnianych stricte do konkretnego projektu. Warto dodać, że czas przygotowania pojedynczej inwestycji w gospodarce wodnej jest średnio dwa- trzy razy dłuższy niż realizacja samego zadania.

Czy PGW Wody Polskie prowadzi już negocjacje z PGL Lasy Państwowe odnośnie chronienia kompleksów leśnych na terenach górskich, czyli lasów, które mają istotne znaczenie dla krajobrazowej retencji wodnej, a obecnie są intensywnie wycinane (np. na Ziemi Kłodzkiej)? Jeśli tak – co zostało wynegocjowane w tej kwestii? Jeśli nie – jak Wody Polskie zamierzają realizować swoje zamiary zwiększenia retencji krajobrazowej na terenach leśnych?

PGW Wody Polskie wypełniają swoje kompetencje na zarządzanym terenie, biorąc pod uwagę ściśle określoną specyfikę pracy. Podobnie jest z Lasami Państwowymi i innymi instytucjami w Polsce. Jeśli jakkolwiek organizacja lub instytucja chce wybudować na danym terenie urządzenie wodne to zgodnie z obowiązującym stanem prawnym jest obowiązana do uzyskania od Wód Polskich pozwolenia wodnoprawnego.

Natomiast, odpowiadając na drugą część pytania i negocjacje w sprawie zwiększenia retencji krajobrazowej na terenach leśnych, dobrym przykładem są Lasy Państwowe na Dolnym Śląsku, odtwarzające małą retencję, która była wykonywana na przełomie XIX - XX w. Tworzone są małe oczka wodne, biotopy, które sprzyjają środowisku i retencji, polepszają również wodonośność tych terenów, dzięki czemu możemy podziwiać piękne zdrowe lasy. PGW Wody Polskie jest otwarte na współpracę i chętnie przystępuje do negocjacji na rzecz polepszenia środowiska i ograniczenia skutków powodzi i suszy. Na tę chwilę, nie są prowadzone negocjacje w sprawie poruszanej w pytaniu.

Jakie działania planują Państwo w regionie miasta Nysa na rzece górskiej Mora. Szczególnie na odcinku sołectw Iława, Morów. Czy współpracujecie w ramach programu „Opolskie Na Rowery” z Urzędem Marszałkowskim w Opolu?

Rzeka Mora jest objęta szczególną uwagą Wód Polskich, zwłaszcza po ostatnich podtopieniach, które występowały w okolicznych miejscowościach. Poniżej miejscowości Morów, prace utrzymaniowe na rzece Mora, zostały wykonane w ubiegłym roku zgodnie z planem. Przedstawiciele Zarządu Zlewni w Nysie na stałe współpracują z Urzędem Miasta w powyższym zakresie. Współpraca przyniosła już pierwsze rezultaty w postaci koncepcji i projektu likwidacji brodu, stwarzającego wiele utrudnień mieszkańcom Morowa. W tym roku PGW WP ma zaplanowane prace konserwacyjno-utrzymaniowe powyżej miejscowości Morów, na odcinku ok. 8 km., ponadto uwzględniono również naprawę stopnia wodnego w okolicach miejscowości Iława. Wody Polskie nie współpracują bezpośrednio przy projekcie "Opolskie Na Rowery", natomiast szereg inicjatyw obywatelskich związanych ze ścieżkami rowerowymi, jest konsultowana, uzgadniana przez zarządy zlewni właściwe dla danego obszaru.

Jakie modele zarządzania wprowadzacie w zarządzaniu ryzykiem powodziowym w sołectwach Morów i Iława w gminie Nysa? Czy możecie uwzględniać współpracę na wymiarze kreowania atrakcji turystycznych regionu? Czy reagujecie na powstawanie naturalnych tam budowanych przez bobry?

Rzeka Mora nie jest jeszcze objęta modelowaniem i nie mamy jej na wykazach. Biorąc pod uwagę zarządzanie ryzykiem powodziowym, należy podkreślić, że jest to działanie wielu instytucji nie tylko Wód Polskich. PGW WP, jako administrator, prowadzi prace utrzymaniowe (drożność i itp.), natomiast jeśli już dochodzi do sytuacji krytycznej i występuje podtopienie, to jest pełna współpraca w danym zakresie z innymi instytucjami, organami, służbami zarówno na poziomie gminy, jak i powiatu czy województwa.

PGW WP nie odnotowało informacji dotyczącej występowania zatorów na rzece Mora, bezpośrednio związane z budowaniem przez bobry tam. PGW WP nie usuwało również tam bobrowych. Natomiast często występują tamy bobrowe na terenie działań zarządu zlewni. W posiadaniu PGW WP są stosowne zezwolenia, dotyczące zgód na usuwanie tam bobrowych. W okresach rozrodczych, tamy likwidowane są pod nadzorem specjalistów. Temat usuwania tam bobrowych jest tematem szczególnym. Często do PGW WP zwracają się osoby, które poniosły straty w wyniku działalności bobrów, oczekując natychmiastowej reakcji w tym zakresie. Z racji faktu, iż bór jest gatunkiem chronionym, należy przeprowadzić pewne procedury oraz uzyskać zgody celem likwidacji tam bobrowych.

Odpowiedź uzupełniająca:

Do zadań Wód Polskich należy między innymi przeciwdziałanie powodzi i suszy. W ramach zadań własnych nie prowadzi się działalności turystycznej – rekreacyjnej, natomiast podejmowana jest współpraca z samorządami i podmiotami prywatnymi w zakresie rekreacji i turystyki.

Do kogo należy uprzątnięcie terenów po wylewaniu rzeki górskiej Mora (powodzi) ze śmieci, zamulisk, uszkodzonych progów i jazów, zniszczonych dróg transportu rolnego po powodzi w 09.2020. Jakie plany przeciwpowodziowe planujecie w tym regionie i kiedy zaczniecie realizować prace?

Wody Polskie zawarły porozumienie w ww. zakresie z właściwymi jednostkami tj. gminą oraz starostwem oraz wygospodarowano na powyższy cel środki. PGW WP planuje wykonanie koncepcji ochrony przeciwpowodziowej rzeki Mora. W dalszej części, już po analizach oraz wykonaniu odpowiednich pomiarów nastąpi próba uzyskania odpowiednich środków na realizację zabezpieczenia mieszkańców. Pierwsze pytanie - to odwieczny problem zarządców rzek. Odwracając pytanie: Skąd się biorą śmieci w rzece? Rzeka nie produkuje śmieci, rzeka jedynie prowadzi odpady. To człowiek powoduje, że odpady są wrzucane do rzeki. Obecnie obowiązują rozporządzenia nakazujące usuwanie odpadów właścicielowi terenu. PGW WP jest także zobowiązane do usuwania odpadów, a często są to elektroodpady, które nie miały prawa się znaleźć na obszarze administrowanym przez PGW Wody Polskie.

Proszę o informację czy w ramach działań prowadzonych w Brzegu przewidziana jest budowa obwałowania wyspy odrzańskiej, o co jako Gmina Brzeg występowaliśmy.

Miasto Brzeg, został wskazany jako obszar problemowy, dla którego w aPZRP przewidziano dwa działania do realizacji. Pierwsze działanie to rozbiórka obwałowań polderu Brzeziny poniżej miasta Brzeg, w wyniku czego zredukowany zostanie poziom wód w mieście. Kolejnym zaplanowanym działaniem jest modernizacja całego hydrowęzła na terenie miasta Brzeg, w tym m.in. przebudowa bulwarów i budowa murów oporowych.

Na ostatnim spotkaniu konsultacyjnym w dniu 28.04.2021 r. we Wrocławiu Pan Dyrektor Mariusz Przybylski powiedział, że nie ma planów budowy suchych zbiorników na Ziemi Kłodzkiej oraz, że nie są rozważane inne lokalizacje budowy zbiorników suchych lub mokrych. Proszę o informację jak odległe jest jednak planowanie zbiorników przeciwpowodziowych w Kotlinie Kłodzkiej, które dziś zapowiedział Pan dyrektor Mariusz Przybylski? W Gminie Stronie Śląskie wprowadzane są zmiany w MPZP dla części terenu położonego na działce nr 86 we wsi Stara Morawa (działka w (nie)planowanym suchym zbiorniku przeciwpowodziowym „Bolesławów”) z przeznaczeniem na cele związane z planowaną realizacją obiektów mieszkalno – usługowych. Czy to oznacza, że tereny położone nad rzeką są uwolnione do zabudowy, czy jednak zagrożone powstaniem zbiorników przeciwpowodziowych w przyszłości?

Nie zapowiedziano budowy zbiorników przeciwpowodziowych na Ziemi Kłodzkiej. Założono tezę, że być może po ukończeniu budowy czterech już realizowanych zbiorników, mieszkańcy zauważą, jakie są korzyści z funkcjonowania urządzeń oraz możliwości wkomponowania inwestycji w krajobraz, a co za tym idzie, przekonają się do pozytywnego oddziaływania zbiorników. W nowej perspektywie planistycznej nastąpi dalsza analiza potrzeb i przedstawienie propozycji działań związanych z kompleksowym zabezpieczeniem Ziemi Kłodzkiej przed powodzią, uwzględniające oddziaływanie wybudowanych zbiorników i innych zadań związanych z ochroną bierną. Wszystkie rozwiązania dedykowane Ziemi Kłodzkiej będą konsultowane z mieszkańcami.

Przystępując do budowy jakiegokolwiek zbiornika przeciwpowodziowego, czy urządzenia wodnego, inwestor w ramach wykonywanego zadania jest zobowiązany do uzyskania pozytywnej decyzji środowiskowej. Aby otrzymać zgodę należy spełnić szereg wymagań popartych specjalistycznymi ekspertyzami. Jednym z takich wymagań jest np. przestrzeganie podczas realizacji inwestycji okresów ochronnych gatunków chronionych, występujących na danym obszarze. Po spełnieniu niezbędnych wymogów dyrektor właściwego terenowo RDOŚ rozpatruje wniosek i na tej podstawie wydaje pozytywną lub negatywną decyzję środowiskową. Wody Polskie, jako inwestor, mogą otrzymać pozwolenie na budowę, uprawniające do rozpoczęcia realizacji inwestycji związanej z ochroną przeciwpowodziową. Powyższe działania prowadzone są przy udziale niezależnych ekspertów zatrudnianych tylko do danego projektu. Warto dodać, że czas przygotowania inwestycji w gospodarce wodnej jest średnio dwa lub trzy razy dłuższy niż realizacja samego zadania.

Odnosząc się do pytania o zbiornik Bolesławów, to był on planowany jeszcze na początku XX wieku. W 2003 roku przygotowywano studium wykonalności dla tego zbiornika, jednak obecnie brak jest kontynuacji działania inwestycyjnego związanego ze zbiornikiem.

"Czy to oznacza, że tereny położone nad rzeką są uwolnione do zabudowy, czy jednak zagrożone powstaniem zbiorników przeciwpowodziowych w przyszłości?" – Oznacza to, iż miejsce budowy suchego zbiornika, jest terenem zagrożonym powodzią, a na obszarze zagrożenia powodziowego nie wydaje się pozwoleń na zabudowę. Jednakże każda inwestycja jest rozpatrywana indywidualnie, tak aby wziąć pod uwagę wszystkie zaistniałe okoliczności. Od każdej zasady mogą zaistnieć wyjątki np. osoba prywatna otrzymuje pozwolenie na budowę, jednak wiąże się to ze spełnieniem wielu restrykcji, nie tylko środowiskowych, ale również budowlanych. Zabudowy na terenie zalewowym są niechętnie lub w ogóle nie są ubezpieczane. Niestety wiąże się to z brakiem możliwości roszczenia prawa do ewentualnego odszkodowania, czy innego zadośćuczynienia z powodu zalania zabudowy mieszkalnej lub usługowej. Analogiczna sytuacja występuje na terenach NATURA 2000. Na tych szczególnych przyrodniczych obszarach istnieje możliwość prowadzenia inwestycji związanych z gospodarką wodną, ale jest obwarowana wieloma obostrzeniami. W najbliższej perspektywie planistycznej nie jest planowana budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego Bolesławów.